Debrecen, 1933. január 25. Szerda XXXVII. évfolyam 20. szám

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY HÓRA 2.40 P. NEGYEDÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ: VITÉZ KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JÓZSEF KIR. HG. UTCA 16. SZ. TELEFON 23—48. KIADÓHIVATAL: KOSSUTH U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21—41.

Ma féláru szelvényes napot tart az Apolló és a Vigszinház

(Szelvény a második oldalon.)

A titkos választójog küszöbén fontos, hogy szervezett legyen az ország

— mondotta vitéz Gömbös Gyula a Nemzeti Egység Pártjának értekezletén — Rohamosan javulni fog a nemzet helyzete, hirdeti a miniszterelnök

Budapest, január 24.

A Nemzeti Egység Pártja Sztranyavszky Sándor elnöklésével kedden este tartotta ez idei első pártértekezletét, amelyen Imrédy pénzügyminiszter kivételével a kormány minden tagja megjelent.

Az értekezlet során a párt elhatározta, hogy Bessenyey Zénót és Czettler Jenőt választja meg a Ház alelnökeiül. A jegyzői tisztségre pedig azokat jelölik, akik eddig is betöltötték ezt a tisztséget.

Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök szólt ezután és utalt arra, hogy gyakran jelennek meg olyan hírek, amelyek

misztikus tendenciát tulajdonítanak a pártvezetőségnek és a kormánynak

ugy személyi, mint tárgyi vonatkozásban. Semmiféle misztikus szándékról nincs szó. A pártvezetőség

kötelességének tartja a szervezés munkáját végrehajtani.

Ez nem jelent uj választást, ez a pártnak testet öltését célzó mozgalma. Amikor

a titkos választójog küszöbön áll,

fontos, hogy szervezett legyen az ország. Bejelentette, hogy

a pénzügyminiszter a jövőhét keddjén a Házban általános expozé keretében ismerteti a genfi tárgyalások eredményét

és ugy pénzügyi, mint gazdasági szempontból általános tájékoztatást ad.

Érzi felelősségének sulyát és továbbra is

kötelességének tartja, hogy tárja az országot és lelket öntsön a nemzetbe.

Tulzott optimizmusnak soha hangot nem adott, de igenis hirdeti a magyar élniakarást. A lemondást sem kifelé, sem befelé soha hirdetni nem fogja. Annak a nemzetnek, amely a nehéz időket kibirja,

az általános helyzet megjavulásával rohamosan javulni fog helyzete.

Az a nemzet azonban, amely feladja küzdelmét, elbukik. Az olyan pártvezér, aki fejét lehorgasztja, inkább mondjon le. Bejelentette ezután, hogy fontos törvényjavaslatok kerülnek a törvényhozás elé, amelyeket a részortminiszterek ismertetnek.

Vitéz Keresztes-Fischer belügyminiszter ismertette ezután a törvényjavaslatot, amely egyszerüsíti és gyorsítja a közigazgatást azzal, hogy a jövőben csak egyfokú fellebbezésnek ad helyet és emellett reformália a gyakorlati közigazgatási vizsgát.

Lázár Andor igazságügyminiszter törvényjavaslata az itélőtáblák területi beosztásában hoz változásokat.

Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter a mezőgazdasági munkások bérvédelméről, továbbá a vizimunkálatok díjainak pengőértékben való szabályozásáról terjesztett be javaslatot. Fabinyi kereskedelmi miniszter pedig a végkiárusitások szabályozásáról.

A kartelbizottság ujjászervezése

A kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy a holnapi hivatalos lapban rendelet jelenik meg

a kartelbizottság és árelemzőbizottság ujjászervezéséről.

A rendelet gondot forditott arra, hogy megszünjenek a két bizottság működését eddig akadályozó állapotok. Bejelentette, hogy a holnapi ülésen beterjeszti az üzleti hirdetések korlátozásáról, illetőleg tisztességtelen versenyről szóló törvény egyes rendelkezéseinek módositásáról szóló javaslatát. A javaslat legfontosabb rendelkezése többek között az, hogy a kiárusitások hirdetését engedélyhez köti. Tilosak a hangzatos hirdetések. Megengedhető a kereskedelmi és iparkamara szabályozása mellett az évenként szokásos idény-, valamint leltári kiárusitás, továbbá a karácsonyi és husvéti vásárok. Büntetőrendelkezéseket tartalmaz a törvényjavaslat az ugynevezett „befeketités" kérdésében és vétségnek minősiti, ha valaki konkurrensét befeketiti.

Munkaalkalmak teremtése

Majd a miniszter ismertette az inségmunka keretében történő

utépitési programját.

Utalt arra, hogy a kormány erre a célra kétmillió pengőt bocsátott rendelkezésre. Százegy helyen folyik a munka. Ez ugy volt elérhető, hogy csökkentették a kiszállitási összeget, sikerült leszoritani a kőárakat is ugy, hogy 250—300 ezer pengő az az összeg, amelyet ezen a téren megtakaritottak, illetőleg ujabb utépitésre fordithattak.

Figyelembe vették a diplomás ifjuság elhelyezését.

Máris 49 mérnököt sikerült elhelyezni 150 pengős díjazás mellett. Hangoztatta a miniszter, hogy valamennyi mérnököt felülvizsgáltak az alkalmasság és rászorultság tekintetében és a leginkább rászorult mérnökök felvételéről sorshuzás utján döntöttek.

Bessenyei Zénó a közeljövőben megindulló lengyel—magyar kereskedelmi tárgyalásokkal kapcsolatban a tokaji borok lengyelországi kivitele ügyében kért intézkedést a kormánytól.

Gömbös Gyula miniszterelnök végül bejelentette, hogy a külkereskedelmi hivatal holnap megkezdi működését. Az értekezlet után pártvacsora volt.

Leégett két üzlet a Csapó-utcán

Huszezer pengő kárt okozott a veszedelmes holti tüz — Nagy készülséggel vonult ki a tüzoltóság és rendőrség — Két órai megfeszitett munkával eloltották a tüzet

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Kedden este hat órakor hatalmas üzleti tüz pusztitott Debrecenben a Csapó-utca 100. számu ház két üzlethelyiségében. Steiner József rövidáru kereskedésében és a mellette lévő Lévy Benjámin-féle szabómühelyben. A tüzet Steiner Nagy István nevü segédje vette észre, s hat óra 7 perckor érkezett a tüzoltó-állomásra a riasztás. Egy perccen belül, tehát 6 óra nyolc perckor a tüzoltók már autófecskendővel robogtak a helyszinre, ugyhogy

a riasztástól számitva két percbe sem került a megérkezésük.

Pár perc mulva kivonult a rendőrség is, amely

kordonnal vette körül a házat és a két üzletet,

melyekből sürü füst s olykor-olykor lángnyelvek csaptak elő.

A tüzoltóság munkáját nagyon megnehezitette az a körülmény, hogy mikor be akartak hatolni Lévy Benjámin üzletébe, az egyik tüzoltót, aki hozzáért a rollóhoz,

villanyáram-ütés érte.

Kiderült, hogy a rolló villanyárammal van telitve. Talán egyik vezeték drótja szakadt le és az érintkezett a vasrollóval, tény azonban, hogy

a redőnyhöz nem lehetett hozzányulni pusztakézzel.

A tüzoltók végül is

csákányok segitségével vágták széjjel a rollót és igy hatoltak be az üzlethe.

A Steiner-féle rövidárukereskedésben viszont éppen ellenkező nehézség volt. Itt, még a tüzoltók megérkezése előtt azt tanácsolta valaki az üzlettulajdonosnak, hogy hagyja nyitva az ajtót. Természetes, hogy a szabad levegőn a tüz sokkal nagyobb erővel terjedt és igy

a tüzoltók már lángokban találták az egész üzletet.

Égtek a pultok, állványok, a felhalmozott áruk, dobozok.

Az utcán közben hatalmas tömeg gyülekezett össze, amely kivánesian szemlélte a tüzoltók nehéz munkáját, amelyet megnehezitett a szél is.

Az autófecskendő két vizsugár segitségével támadta meg a tüzet, azonban ez olyan gyorsan haranódzott tova, hogy az üzlet berendezését csak részben sikerült megmenteni. Lévy Benjámin szabómühelye

teljesen elégett.

Elpusztultak a felhalmozott ruha-

A [illegible] s fillér

[illegible]seinket

nemüek, szabászati cikkek, de
elégtek még a varrógépek is.

A Steiner-féle üzletet részben megmentette a tüzoltók hősies erőfeszitése, azonban itt is elégett az áruk nagyrésze.

Este nyolc óráig tartott az oltás, ekkorra a tüzet elfoitották, a tüzoltóság bevonult, de még éjszaka is egy tüzoltó őrizte a két elpusztult üzlethelyiséget.

Az oltás munkáit maga Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnok vezette, a rendőrség részéről Heringer Pál felügyelő, Kovács Péter detektivcsoportvezető szállottak ki a helyszinére, majd a tüzvizsgálat megtartása céljából kiérkezett dr. Szabó városi fogalmazó is.

A vizsgálat egyelőre nem tudta teljes pontossággal tisztázni a tüz keletkezési okát. Annyi kétségtelen, hogy a tüz a Lévy-féle szabómühelyben keletkezett, amelyet tulajdonosa kedden jóval korábban bezárt a szokottnál. Ezt az üzletet a Steinerék bolthelyiségétől csak egy deszkafal választotta el, mivel a két üzlethelyiség régebben együvé tartozott. E szabómühelyben lévő kályha csöve ezen a deszkafalon vezetett keresztül. Állitólag aszbeszttel volt szigetelve, azonban mégis valószinünek látszik, hogy
a kályhacsőről gyult ki a két üzlet.

Steinerék, akik éppen zárni akartak, előzőleg semmi gyanusat nem tapasztaltak. Füstszagot nem éreztek, hanem egyszerre csak lángnyelvek csaptak ki az áruk közül. A tüz Steiner előadása szerint
rohamos gyorsasággal terjedt.

Védekezni sem tudtak ellene, már lángban állott a fél üzlet.

A tüz a Lévy Beniámin szabómühelyében 4000 pengő összegü kárt okozott. Még ennél is nagyobb Steinerék kára, akiknek 16.000 pengő értékü áruiuk pusztult el. Mindkét üzlet biztositva volt és igy a kár nagyrésze megtérül.

A tüz keletkezési okának felderitésére még folyik a vizsgálat.

Még mindig tart a Dunántulon a hó és szélvihar

Budapest, január 24.

A MÁV igazgatóságától kapott értesités szerint a havazás és szélvihar egyes dunántuli vonalon, különösen a Bakonyban és Somogyszob vidékén változatlanul tart. A többi vonalon az időjárás kedvezőbbre fordult. Ma délután hat órakor a következő vonalakon szünetel a forgalom:

Veszprémvarsány, Veszprém külső pályaudvar, Veszprémvarsány, Bánhida, Zalaszentiván, Kisfaludi puszta, Balatonszentgyörgy, Sárvár, Körmend, Mindszent, Zalalövő, Zalaegerszeg, Somogyszob és Lábad között.

A cseh fassiszta puccs fejleményei

Prága, január 24.

A letartóztatott Gajda tábornok kihallgatását befejezték. Gajdát valószinüleg még az éjszaka folyamán beszállitják az ügyészségre. Az eddigi vizsgálat adataiból kitünik, hogy Gaida tudott a dologról, de nem tett a hatóságnak jelentést arról, ami készülőben volt.

A szenátus véderőbizottságában a hadügyminiszter ismertette a brünni kaszárnya elfoglalására megkisérelt fassiszta vállalkozást és kijelentette, hogy a kaszárnya őrzésénél semmit sem mulasztottak el. A kaszárnya legénysége maga verte le a támadást.

Premier dacára féláru szelvényes napot tart a Vigszinház és Apolló.

VIGSZINHÁZBAN
„UFA" film!
Liane Haid, Petrovich Szvetiszláv, Georg Alexander
nagy operettje
„KIT SZERETTEM AZ ÉJJEL"
Csak felnőtteknek!
„UFA" kisérő müsor.
Előadások kezdete:
fél 5, fél 7, fél 9 órakor.

APOLLÓBAN
Edgár Wallace regényéből készült nagy kalandor dráma
„A VÉGZET EMBERE"
és
„PERGŐTÜZBEN"
Rose Hobart főszereplésével.
Előadások kezdete: 6 és fél 9 órakor.

„DEBRECENI UJSÁG"
SZELVÉNY
FÉLÁRU-JEGY váltására jogosit egy személy részére
a Vigszinház vagy Apolló január 25-iki bármely előadására.

„DEBRECENI UJSÁG"
SZELVÉNY
FÉLÁRU-JEGY váltására jogosit egy személy részére
a Vigszinház vagy Apolló január 25-iki bármely előadására.

Izgalmas politikai válság Görögországban

Feloszlatták a görög parlamentet

Athén, január 24.

Az ellenzék 80 aláirást gyüjtött össze Zaimis elnök ellen benyujtandó bizalmatlansági inditványára. Az inditványt az uj kamara elé fogják terjeszteni. Az ellenzéknek ezzel az inditvánnyal csak akkor volna sikere, ha a választásokon kétharmad többséget kapna. Az inditvány lényege az, hogy Zaimisnak nem lett volna joga a kamarát feloszlatni; az alkotmány errevonatkozó rendelkezései azonban teljesen világosak és megtámadhatatlanok.

A kormány a szenátust erős katonai különitménnyel vétette körül, mert zavargásoktól és merényletektől tart.

Athén, január 24.

Venizelos, a szenátus ülésén hosszu beszédében a képviselőház feloszlatása mellett foglalt állást. A Házfeloszlatást a szenátus 79 szavazattal 20 ellenében elfogadta. A hivatalos lap még az éjjel közölte a feloszlatásról szóló rendeletet.

A pénzügyi szanálási javaslat kormányválságot idézhet elő Franciaországban

Páris, január 24.

Éjjel egy óráig tartott a kamara bizottságának ülése, amelyen letárgyalta Chéron pénzügyminiszter szanálási javaslatát és nem maradt belőle semmi. Az adóemelés, amelytől a pénzügyminiszter 6 milliárd frankot remélt, alig a felére zsugorodott össze. A takarékossági intézkedések, amelyeknek hasonló nagy összeget kellett volna eredményezniök, a pénzügyi bizottság törlései után legfeljebb ha 369 millió frankot fognak megmenteni az államkincstár számára. Mindent összevéve a 10 milliárd frankos deficitből alig egyharmadrészre talál fedezetet az átdolgozott szanálási terv. Viszont kerek

30 milliárd frankot kiván a pénzügyi bizottság a gazdasági élet fellendítésére fordítani,

de hogy honnan veszi hozzá a tőkét, arról szó sem esett. Odáig ment a pénzügyi bizottság, hogy Chéron tervének azt a részét is elvetette, amelyben a miniszteri fizetések 10 százalékos csökkentését ajánlotta és a képviselői tiszteletdijak leszállitását is törölte.

A pénzügyi bizottság a mai ülésre meghivta Paul Boncour miniszterelnököt és Chéron pénzügyminisztert, hogy foglaljanak állást a szocialistapárt ugynevezett „nagy programja" tárgyában, amely az összes vasuttársaságok és biztositó vállalatok államositását, a petróleummonopólium bevezetését és nyugdijpénztár létesitését sürgeti.

A miniszterelnök és a pénzügyminiszter kétségtelenül ellenezni fogja a szociálisták javaslatát és a kamara többsége vagy nekik ad igazat, vagy ismét kormányválság fog kitörni.

Sándor szerb király Sinajában meglátogatta az oláh királyt

Bukarest, január 24.

A szerb királyipár hétfőn délelőtt 11 órakor megérkezett Sinajába. Sándor szerb király a 9 román vadászezred egyenruháját viselte. Károly román király pedig jugoszláv ezredesi egyenruhában jelent meg a fogadáson.

Sándor király sinajai utazásáról kiadott hivatalos közlemény hangsulyozza ugyan a látogatás tisztán családias jellegét, ezzel szemben belgrádi politikai körökben az a szilárd meggyőződés, hogy Sinajában letárgyalták mindazokat a politikai s katonai kérdéseket, amelyeket a két szövetséges állam között felmerülhetnek abban az esetben, ha egyikük valamely harmadik hatalommal háborúba keverednék.

Mindezeknek alátámasztására felhozzák, hogy Sinajában a királlyal egyes kiváló katonai személyiségek is elutaztak. A délszláv közvélemény körében nyugtalanság észlelhető. — Arról beszélnek, hogy Olaszország bizonyos zavargások esetén Dalmácia és Montenegró irányában Albánia felől támadást intézne. Feltünőnek mondják ezzel kapcsolatban azt, hogy bizonyos katonai átszervezéseket hajtottak végre az utóbbi időben. Az ország belsejében levő ezredeket lassonként a határ közelében helyezik át. Megbizható értesülés szerint a szerajevói 10. gyalogezredet már át is helyezték.

Tüntetés Olaszország felé

London, január 24.

A Morning Post berlini levelezője szerint a jugoszláv és román királyok országaiknak Olaszországhoz való viszonyáról tárgyalnak. Jugoszlávia szeretné Románia támogatását megnyerni Olaszország elleni vitájában. Románia azonban csak arra hajlandó, hogy jó szolgálatait felajánlja a két ország közti bizalmatlanság elsimitására.

A Daily Telegraph bukaresti levelezője szerint a szerb király szinajai látogatásának az a célja, hogy tüntessen a világ előtt — különösen Olaszország előtt — a jugoszláv-román szolidaritással.

Összeesett az utcán és a mentőkocsiban meghalt egy fiatal órás segéd

Kedden este 9 óra tájban nagy csődület támadt a Kistemplom előtt, ahol egy jól öltözött fiatalember elesett a havas járdán és eszméletlenül maradt a kövezeten. A 190. számu őrszemes rendőr azonnal a mentőkért telefonált, akik pár perc alatt autóval érkeztek meg. Ezalatt a járókelők közül többen felismerték az elájult fiatalemberben Sándor Leó órás segédet, akit láthatólag sulyos szivroham lepett meg. Alighogy beemelték a szerencsétlen fiatalembert a mentőautóba, a mentőorvos már is konstatálta, hogy orvosi beavatkozás nem segithet; Sándor Leó szivbénulás következtében meghalt. A mentők a holttestet az egyetemi boncolati intézetbe szállitották.

Sándor Leó 23 éves, Jókai utca 1. szám alatti lakos haláláról a rendőrség értesitette a hozzátartozókat. A tragikusan elhunyt fiatalember atyja Sándor József a Hegedüs és Sándor cégnél volt főkönyvelő.

Nagyarányu jégünnepélyt rendeznek a cserkészek a Csónakázó-tavi jégpályán

Az idei tél enyhe időjárása hirtelen az ellenkező végletbe csapott át. Az emberek fülvédővel, behuzott fővel sietnek a hivatalukba, munkahelyükre annál élénkebbé és népesebbekké válnak a korcsolyapályák. Százan és százan hódolnak a korcsolyázás nemes sportjának. Ezek számára de egész Debrecen számára esemény és nagyszerü sportélmény lesz a IX. cserkészkerület korcsolyaversennyel egybekötött jégünnepélye a csónakázó-tavi jégpályán. A korcsolyaverseny, melynek kitünő rendezését Somoriai László neve biztositja, február 4-én, szombaton délután és 5-én délelőtt lesz egyes és páros bemutatásokkal és izgalmas versenyszámokkal. A méreteiben már most is magas nivóiunak igérkező versenyt február 5-én, vasárnap délután nagyszabásu jégünnepély követi, melynek ötletes attrakcióit és müsorszámait Szemes Károly tanitóképzőintézeti tanár állitja össze.

A gyönyörü magyar stilusban épült Cserkészház termeiben lesz a melegedő, ezek befogadó képessége oly nagy, hogy az a veszély, ami az előző években fennforgott, hogy a melegedő a nagyközönség befogadására kicsinynek bizonyult, egyáltalában nem fenyeget. Ugyancsak a nagyközönség érdekeit fogják szolgálni a felállitott buffet-sátrak, ahol minden igényt kielégitő kiszolgálásról derék cserkészeink fognak gondoskodni. A ruhatár, melynek ellátása az előző években némi nehézséggel járt, egész modern átszervezésben fog rendelkezésre állni a közönségnek. Ilyen nagyarányu készülődések biztositják a jégünnepély és a vele kapcsolatos verseny sikerét. Debrecennek erre a nevezetes társadalmi és sporteseményére már most felhivjuk a közönség figyelmét.

Véres diákzavargások Bukarestben

Egy század csendőrség őrzi a bukaresti magyar követséget

Bukarest, január 24.

Kedden délelőtt 11 óra táján mintegy 300 fönyi diákcsapat egy lelkész vezetése alatt elindult a Károly-parkba, hogy keresztet helyezzen a névtelen katona sírjára. A park bejáróit a csendőrök és rendőrök erős különitménye szállta meg és feltartóztatta a menetet. A diákokat vezető pap kérte a karhatalom parancsnokát, hogy nyittassa ki a park kapuját és engedje meg a kereszt elhelyezését, de a parancsnok a kérést elutasította. Erre a diákok betörték a kaput és behatoltak a parkba. A csendőrök és rendőrök puskatussal és feltüzött szuronyokkal visszaszoritották a tömeget. Ez alkalommal több diák megsebesült. Egy diáknak fejét szurták át, egy másiknak pedig az arcát égette össze a könnyfakasztó bomba, amelyet a diákok visszaverésénél szintén igénybe vettek.

A diákok a park előtti térre vonultak vissza, ahol kidöntötték a fiatal fákat és azzal dobálták meg a karhatalmat, majd zsidóellenes dalokat kezdtek énekelni. Erre a karhatalom nekitámadt a tüntetőknek s több lövést adtak le. Ez alkalommal szintén sok diák sebesült meg. Az egyik diáknak eltörték a lábát, a papot a földre teperték. A diákok a roham elől visszavonultak és a kora délutáni órákban a Szent Antal-templom előtt gyülekeznek. A lelkészt a rendőrség őrizetbe vette. A rendőrség az egész városban széleskörü óvintézkedéseket tett. A

bukaresti magyar követség udvarát egy század csendőr szállta meg,

hogy megakadályozza a követség elleni esetleges tüntetéseket.

Ingyen cipő propagandánkat a debreceni cipőkereskedők kérésére beszüntettük.
Ezen akciónk helyett f. hó 25-től február 2-ig nagy árleszállitással propaganda vásárt rendezünk.
Cipő különlegességeinket nagy választékban
8.80 | 10.80 | 11.80 | 13.80
reklám egység árakon árusitjuk.
„Sólyom" cipőnagyáruház
Piac-u. 34. Telefon 34—31.

Megszökött 11.800 pengővel egy tőzsdeügynök

Budapest, január 24.

Wiesner Árpád tőzsdeügynök feljelentette a rendőrségen Nágel Pál ügynököt, akivel megállapodott 600 drb. Napoleon arany megvásárlásra. Át is adott Nágelnek 14.800 pengőt azzal, hogy később egy kávéházban megkapja. Nágel Pál átadta a pénzt öccsének, Nágel Dezsőnek, hogy ez szerezze be az aranyakat. Nágel Dezső fel is kereste a kávéházban Gergely Tamás tőzsdeügynököt, aki azt állította, hogy az egyik penzióban lakó amerikai ismerőse adja el az aranyakat. Nágel el is ment Gergellyel a penzióba. Gergely felment az emeletre az aranyért s miután hosszu idő mulva sem jött le, kiderült, hogy egy masik ajtón megszökött 11.800 pengővel mert Nágel 3 ezer pengőt visszatartott az arany átvétele idejére. A rendőrség a feljelentés alapján Gergely ellen Rádió körözést adott ki.

Békés Lajos
már nem drága

Öt törvényjavaslatot nyujt be a kormány a képviselőház mai ülésén

Budapest, január 24.

A kormány tegnap rendkivüli minisztertanácson tárgyalta le azokat a törvényjavaslatokat, melyet a Ház szerdai ülésén szándékozik benyujtani. Öt törvényjavaslatról van szó. A belügyminiszter benyujtja

a közigazgatás egyszerüsitéséről szóló törvényjavaslatot.

Ez megindítója annak a racionalizálási folyamatnak, amelyet a kormány az egész közigazgatás terén végrehajtani kiván. Enek a javaslatnak legfontosabb intézkedése az, hogy

a közigazgatási jogorvoslatokat korlátozza,

illetőleg ugy rendezi, hogy a kisebbjelentőségü ügyek már a II. fokon elintézést nyernek és nem kerülnek a miniszter elé, egy másik törvényjavaslat

a kir. táblák területének arányositásáról szól,

amit Lázár Andor igazságügyminiszter nyujt be a szerdai ülésen. A javaslat azokat az aránytalanságokat kivánja megszüntetni, amelyek ezen a téren a trianoni békeszerződés következtében még mindig fennállanak.

A harmadik törvényjavaslat Fabinyi kereskedelmi miniszter javaslata, a mely

a tisztességtelen versennyel kapcsolatos végkiárusitásokat szabályozza.

A negyedik törvényjavaslatot Kállay Miklós földmivelésügyi miniszter nyujtja be a mezőgazdasági munkások bérvédelme ügyében. Legfontosabb intézkedése a törvényjavaslatnak az, hogy a mezőgazdasági ingatlanok ellen vezetett esetleges végrehajtás alkalmával

a munkabérekre előnyt biztosit.

A földmivelésügyi miniszter ezenkivül benyujt még egy kisebb jelentőségü törvényjavaslatot is és ő mutatja be a Háznak az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés szövegét.

A kereskedelmi szerződést nem kell ugyan tárgyalni a parlamentnek, a szerződés már életbe is lépett. A benyujtásokkal kapcsolatban a kormány módot kiván nyujtani a kritikára. Ezeket a törvényjavaslatokat a bizottságok tárgyalják. A Ház a szerdai napon kivül ezen a héten több ülést nem tart. A legközelebbi ülést a jövő hét keddjén tüzték ki. A jövő kedden az ülés valószinüleg már délután kezdődik. Ennek az ülésnek legfontosabb eseménye Imrédy pénzügyminiszter beszéde, amelyen

beszámol genfi tárgyalásairól,

továbbá azokról a szempontokról, a melyek a kormányt az uj költségvetés összeállításánál, illetőleg a deficit eltüntetésénél vezetik.

Feltünően esik a nemzetközi pénzpiacon a dollár árfolyama

Budapest, január 24.

Világszerte nagy feltünést keltett ma a dollár pozíciójának lényeges leromlása. A nemzetközi piacokon teljes egy százalékkal olcsóbbodott a dollár árfolyama, igy például Svájcban 5.19 frankos árszintről 5.14 frankos árszintre ment vissza.

A dollár nemzetközi árhanyatlását Borah szenátor egy kijelentésére vezeti vissza a spekuláció. Az amerikai szenátor ismét a dollár-inflációról beszélt és ez ijesztette meg a hosszspekulánsokat, illetve növelte a hosszspkuláció bátorságát, tekintettel arra, hogy a dollár körül már hosszabb ideje nagyobb spekulációs müveleteket bonyolitanak le.

Amerika nem tartja szükségesnek, hogy Anglia az aranyalapra visszatérjen

London, január 24.

Az angol közvélemény megnyugvással vette tudomásul, hogy az amerikai meghivás, amelyet a háborus adósságok kérdésének rendezése ügyében az angol kormányhoz intéztek, nem tartalmaz olyan kikötést, hogy Angliának vissza kell térnie az aranystandardhoz. Hivatalos helyről közlik, hogy a meghivásban célzás sem történt egy ilyen követelésre s ugy látszik, az Egyesült Államok kormánya nem tekinti előfeltételnek az aranystandard visszaállitását. Az amerikai kormány meghivóját Sir Ronald Lindsay washingtoni angol nagykövettel Stimson amerikai külügyminiszter személyesen közölte. Ugyanakkor Stimson az angol nagykövetnek átnyujtott egy „Aide memoire"-t, amely — mint jól informált helyen állitják — lényegileg ugyanazt tartalmazza, mint az a kommüniké, amelyet a mult pénteken közzétettek Hoover és Roosevelt tanácskozásáról a Fehér Házban. Mértékadó helyen kijelentik, hogy a meghivóban az amerikai kormány felszólitja Angliát, hogy küldjön egy bizottságot Washingtonba. A meghivó nem tartalmaz semmiféle feltételt és nem érint formalitásokat sem, hogy milyen körülmények között induljanak meg a tanácskozások.

A reggeli lapok jelentései szerint a hétfői minisztertanácson nem került sor a háborus adósságok rendezése ügyében érkezett amerika meghivás ügyére, mert ezt a minisztertanácsot teljesen igénybe vette a leszerelési kérdés tárgyalása. Sir John Simon külügyminiszter kedden elutazik Genfbe, hogy ielen legyen a leszerelési konferencia uj ülésszakának megnyitásán.

Kegyetlen intézkedésekkel és kényszermunkával sujtja a szovjet a parasztokat

Moszkva, január 24.

A szovietkormány Stalin és Molotov aláirásával két fontos rendelkezést adott ki.

Az egyik rendelet szerint egész sor kerület — a többi között Nyugatszibéria, Fehéroroszország, Északoroszország — parasztterme lőinek megengedik, hogy ha a ráiuk kirótt gabonamennyiséget beszolgáltatták, azt, ami fennmaradt, szabadkézből, tetszésszerinti áron értékesithessék.

A második rendelkezés szigoru utasitásokat ad a — főleg Észak-Kaukázusban, a „legfontosabb kenyértermelő vidékek egyikén" — észlelhető gabonabeszállitási késedelem megszüntetésére. A rendelet megállapitja, hogy az eddigi évadok sikertelenek maradtak, a termelők nagymértékben „adósok maradtak" adagjukkal. Ennek a következő évadban nem szabad megtörténnie. Külön bizottságot kell alakitani azzal a feladattal, hogy a kollektiv parasztgazdaságokat a szovjethatóságokkal való együttmüködésre kényszeritse.

Ha a vetési terv junius 15-ig nem hajtható végre, akkor hivatalos munkakényszer után kell megvalósitani. Rendkivüli törvényt kell hozni, amely szerint mindenki,

aki vetőmagot lop, halállal büntetendő.

Párttagok is, ha e rendelet végrehajtását akadályozzák, sulyos büntetéssel sujtandók.

A Vatikán hivatalos lapja Gömbös vidéki utjairól

Róma, január 24.

Az Observatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja hétfői számában hosszabb cikkben foglalkozik Gömbös Gyula miniszterelnök vidéki utjaival, a katholikus főpapsággal való érintkezésével. A cikk kiemeli, hogy a miniszterelnök ezt a tevékenykedését széles körben rokonszenvvel kisérik, majd utal a miniszterelnöknek arra a kijelentésére, hogy a hit által sugalmazott erkölcsi és vallási együttmüködés nélkül nem lehet orvosolni a társadalmat sujtó bajokat.

Rámutat a cikk arra, hogy a miniszterelnök a keresztyén demokráciát állitja szembe a politikai népámitással és testvéri jobbot nyujt ellenfeleinek is. Végül idézi a miniszterelnöknek azt a kijelentését, hogy római látogatásakor a Szent Atya megáldotta őt és erre olyan büszke, mint édesanyja csókjára.

Wallisch Oszkár előadása Nyiregyházán

A Bessenyei-kör rendezésében dr. Wallisch Oszkár tanár, egyetemi olasz lektor Nyiregyháza város szinházában vetitettképes és filmbemutató előadást tartott a fasizmusról, amely alkalomból a város előkelő közönsége, élén dr. Bencs Kálmán polgármesterrel, zsufolásig megtöltötte a szinházat. Az olasz himnusz és a Giovinezza elhangzása után a közönség nagy érdeklődéssel szemlélte a Mussolini Olaszországát megjelenitő nagy kulturfilmet és élénk tetszéssel fogadta Wallisch Oszkárnak a fasizmus gazdasági, kulturális és társadalmi berendezkedéséről adott magyarázatait. Az előadás a magyar himnusszal ért véget.

Gandhi végső éhségsztrájkba akar fogni

London, január 24.

Az a hir jön Bombayból, hogy Gandhi ismét éhségsztrájkba kezd s ezuttal kitart a halálig. Az uiabb ok az, hogy az indiai alkirály nem hajlandó az indiai törvényhozás elé javaslatot terjeszteni, amely megengedi, hogy az érinthetetlenek Madrasban látogathassák a hindu templomokat.

Nagyot csökkent Csehország külkereskedelmi mérlege

Prága, január 24

A prágai statisztikai hivatal ma tette közzé Csehszlovákia 1932 évi külkereskedelmi adatait, amelyek szerint a kivitel értéke 7.4 milliárd cseh korona, szemben az 1931-iki 13.1, 1930. évi 17.5 és 1920 évi 20.5 milliárddal. A devizakorlátozások folytán a behozatal 1932-ben 7,5 milliárdra csökkent, az 1931 évi 11.8, 1930 évi 15.7 és 1929 évi 20 milliárdnyi értékhez képest. 1932-ben tehát 139 milliónyi behozatali többlet adódik, szemben az előző évi 1.354 milliónyi kiviteli többlettel.

Frigyes királyi herceg uradalmaiban közel négyszázzal több munkást foglalkoztat, mint a mult évben

Budapest, január 24.

Albrecht királyi herceg vitéz Gömbös Gyula miniszterelnökhöz levelet intézett, melyben bejelenti, hogy Frigyes királyi herceg tábornagy, a kormány elnöknek a munkaadókhoz intézett felhivása után módot keresett arra, hogy a miniszterelnök szociális elgondolásának megfelelően uradalmiaban és mezőgazdasági üzemeiben állandó uj munkaalkalmak teremtésével növelje a foglalkoztatottak számát. A csonka-bélyi uradalom az idei telen 276, a magyaróvári uradalom pedig 115 emberrel többet foglalkoztatott, mint a mult év telén, vagyis Frigyes királyi herceg uradalmaiban 391 emberrel többnek adnak munkát és foglalkoztatást, mint az előtt. A miniszterelnök Albrecht királyi herceg bejelentéséért és azért a nemes elhatározásért, amellyel Frigyes királyi herceg oly szép példáját adta a munkanélküliség leküzdése iránti nemes áldozatkészségének, meleghangu levélben mondott köszönetet.

Bab főzelékkel halálra forrázta kis testvérét

(A Debreceni Ujság tudósitójától) A debreceni csendőr nyomozó alosztályhoz érkezett jelentés szerint Rohod község határában a Juhász tanyán sulyos szerencsétlenség történt. Tóth János kocsis, akinek a gazdaságban volt elfoglaltsága, otthon hagyta öt gyermekét. Ezek közül a legnagyobbik, Tóth Ilonka, babfőzeléket akart melegiteni a tüzhelyen. A meleg fazék valamiképpen megcsuszott a kezében és a forró bab ráömlött az ágyban fekvő 18 hónapos Tóth Erzsébetre, aki olyan sulyos égési sebeket szenvedett, hogy azokba belehalt. A csendőrség meginditotta a vizsgálatot.

Márciusban tárgyalja a tábla az életfogytiglani fegyházra itélt mikepércsi-uti gyilkos bünperét

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Emlékezetes még az a vadállati kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság, amely a mult évben történt a Mikepércsi uton, ahol Cseh Ferenc oláh katonaszökevény agyonverte a szeretőjét, Szatmári Zsófiát, akitől mindenáron szabadulni akart másik kedvese, Bakó Katalin kedvéért. Ferencet a debreceni törvényszék gyilkosság büntette miatt a mult év december másodikán itélte el életfogytiglani fegyházbüntetésre, amelyet azonban a védő enyhitéséri a királyi ügyész pedig sulyosbitásért, azaz halálos itélet kiszabása céljából megfelebbezett az itélőtáblához. A tábla értesülésünk szerint március második felében fogja tárgyalni a gyilkossági bünpert. Addig Cseh Ferenc a debreceni törvényszék fogházában marad, bár már több izben is kérte, hogy szállitsák el innen Szegedre, vagy Vácra. Azonban mindaddig, amig az itélet nem jogerős, ezt a kérését nem lehet teljesiteni.

Betörők jártak a debreceni Vásárpénztárban

Kifosztották a páncélszekrényt — Eivittek egy perselyt és egy vaskazettát

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) A rendőrségen a debreceni Vásárpénztár feljelentést tett, hogy keddre virradó éjszaka betörők hatoltak be a pénztár Diószegi uti irodájába. A betörést a Vásárpénztár egyik altisztje vette észre, aki hétfőn este bezárta az irodát. Reggel, mikor takaritani ment, az ajtó, melyet álkulccsal nyitott fel a betörő, nyitva volt. Az irodahelyiségben egy nagy vasszekrény áll, amelynek tetején tartják a kulcsot. Az altiszt rémülten konstatálta, hogy a kulcsot a betörő megtalálta és kinyitotta a szekrényt is.

A páncélszekrényből eltünt egy kis „Sok kicsi sokra megy" felirásu persely, amelyben a telefonbeszélgetések diját gyüjtötték és elvitt a betörő egy nagyobb vaskazettát is, amelyben 125 pengő értékü okmánybélyeg, 15 pengő aprópénz és több fontos irat volt.

Hétfőről keddre virradó éjszaka még egy másik betörést is megkiséreltek Debrecenben. A Piac utca 79. szám alatt Pollák Mór ékszerész üzletének vasredőnyét három helyen is megfurták. Behatolni azonban nem tudtak az üzletbe.

A rendőrség keresi a betörőket.

Humoros bonyodalmak származtak a két utcai rablótámadási kalandból

A spicces fodrász rá ukmálta kabátját a „rablótámadóra" Egy szininövendék furcsa bosszuja

(A Debreceni Ujság tudósitójától.) Az utóbbi időben több utcai támadás és utonállás történt Debrecenbn. Ezek közül kettőt a rendőrség teljes sikerrel tisztázott is és érdekes, hogy mindakettő humorosan bonyolitódott ki.

Mint már megirtuk, egyik éjszaka Brassányi Lajos fodrászmesterről a Jókai utcán lehuzták elegáns kabátját és egy rosszabb kabátot adtak rá. A fodrászmester feljelentést tett a rendőrségen s hétfőn délelőtt meg is került a kabát, amelyet egy géplakatos akart értékesiteni Neumann Mór ócskásnál. A géplakatost előállitották a rendőrségen, mert az a gyanu merült fel, hogy ő volt az utcai támadó.

Kihallgatása után egészen uj megvilágitásba helyezte az esetet.

— Nem loptam én a kabátot, kérem — mondotta a detektivek előtt. Hazafelé igyekeztem éjszaka, mikor találkoztam egy urral, aki keresztbe méregette a járdát. Ez az ur énekelt és mikor meglátott, azt mondta:

— De rossz kabátod van, fiam! Én törvényszéki biró vagyok, odaadom neked a magamét, te meg add ide a tiedet.

Kiderült az is, hogy mikor a géplakatos eleinte szabadkozott, Brassányi Lajos fodrászmester valósággal ráerőltette a maga kabátját. Az elegáns felöltőt csak azért akarta értékesiteni, hogy egy rosszabbat vehessen és maradion némi pénze is.

Miután a géplakatos büntetlen előéletü ember volt és előadása teljesen szavahihetőnek látszott, természetesen elengedték a rendőrségről.

A másik utcai „támadás" áldozata bizonyos Galgóczy Böske nevü szini növendék volt, aki amiatt tett feljelentést, hogy egy kék diáksapkás fiatalember el akarta rabolni tőle a tárcáját, de mikor ez nem sikerült, Petőfi összes költeményeit kapta ki a hóna alól és azzal szaladt el.

Tegnap azután jelentkezett a rendőrségen a kéksapkás fiatalember és visszahozta Petőfi összes költeményeit. Elmondotta, hogy csodálkozva olvasta az ujságokban az állitólagos rablás hirét. Eszeágában sem volt elrabolni a könyvet, csupán az történt, hogy régebben udvarolt a leánynak, aki azt állitotta, hogy szini növendék. A „rablás" napján találkoztak egyik utcasarkon és ő megkérdezte a leánytól, hogy milyen könyvet olvas.

— Shakespeare, a klasszikus drámairó munkáit tanuljuk szavalni a szini iskolában! — felelte a leány.

— Szabad megnézni? — kérdezte a fiatalember és ezzel kihuzta a lány hóna alól — Petőfi összes költeményeit.

Galgóczy Böske akit igy idegből lelepleztek, sértett önérzetében tett feljelentést a rendőrségen és találta ki a rablás mesét. Valószinü hogy hatóság félrevezetése miatt indul meg ellene az eljárás.

A franciák megépitették a világ legnagyobb ágyuját

London, január 24.

A francia haderő a Daily Telegraph tengerészeti szakértőjének leleplezése szerint megépitette a világ legnagyobb ágyuját, amelynek átmérője 52 centiméter, sulya 45 tonna, csövének hossza 8.5 méter. 1540 kilogram sulyu lövedéket 18 kilométer távolságaa lő. Az ágyu 265 tonna sulyu vasuti kocsira van szerelve. Az uj óriás ágyut valószinüleg a földközitengeri Alpesek körül fogják felállitani, miután a rajnai határon nem találna lövedékeihez méltó célpontot. Az iddigi legnagyobb ágyuk a Furionus angol csatahajó és a Lord Clive monitor 46 centiméteres ágyui voltak.

A kölni egyetemre nem vesznek fel amerikai zsidó hallgatókat

Berlin, január 24.

A kölni egyetem rektora, Ebers professzor a következő érdekes rendeletet adta ki:

— Tekintettel az egyetemen tapasztalt nyugtalanságra és az Északamerikából érkező zsidó orvostanhallgatók tulnagy számára, a legutóbb tartott rektori konferencia az érdekelt intézetek igazgatóinak meghallgatása után ugy határozott, hogy a jövőben egyetlen amerikai zsidó hallgató felvételi kérvényét se intézzék el kedvezően, s a már beiratkozott amerikai zsidó hallgatók részére munkahelyet pedig csak az esetben utal ki, ha a német reflektánsok valamennyien elhelyezkedtek.

Állást keres?

tegye közé hirdetését 2 napilapban, 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

„Erzsébet Királyné Szálló"

Budapest, IV., Egyetem-utca 5. szám.

(A BELVÁROS KÖZPONTJÁBAN)

60 éve a fővárosi uri középosztály találkozó helye. Száz modern, kényelmes szoba. Az étterem és kávéházban cigányzene. Az Erzsébet-pince a főváros legszebb sörözője. Egy pincér-rendszer. Leszállitott árak. SZABÓ IMRE tulajdonos.

Feljelentették Japánt hadi buvárkikötők építése miatt

Amerika panasza a Népszövetség titkos ülésén

London, január 24.

A Daily Herald szerint rövidesen jelentés kerül a Népszövetség elé arról, hogy Japán a népszövetségi alapokmány 22. szakaszának és a négyhatalmi szerződésnek megsértésével titokban félelmetes erejü buvárhajó-kikötőket épit a Csendes-óceáni Palen-szigeteken, amelyek japán fennhatóság alatt állanak. Ezek a kikötők közvetlenül fenyegetik az Egyesült Államok összeköttetését Honoluluval és a Fülöp-szigetekkel.

A Népszövetség titkos ülésén már keresztkérdés alá vették a japán megbizottakat, akik tagadtak ugyan, de annyit mégis bevallottak, hogy eddig körülbelül egymillió yent költöttek állitólagos kereskedelmi kikötők épitésére. Már pedig a Palen-szigetek egész lakossága hatezer lélek, kereskedelme teljesen jelentéktelen, sztratégiailag azonban igen fontos pont. A sziget környékén elhaladó amerikai kereskedelmi hajókat azonnali távozásra szólitották fel. A feljelentés egyébként az Egyesült Államoktól származik.

Elkésztitik a debreceni inségakciók pontos statisztikai kimutatását

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Debrecen város inségakció bizottsága tegnap délelőtt a városháza kistanácstermében dr. Csürös Ferenc kulturtanácsnok elnökiésével ülést tartott, amelyen a folyó ügyeket tárgyalták le. Ülés után a „Debreceni Ujság—Hajdufőld" munkatársa kérdést intézett dr. Csürös Ferenchez, aki elmondotta, hogy az inségmunka mindenütt a legnagyobb rendben folyik. Különösen hatalmas arányu munkálatokat végeznek a stadion területén, nemkülönben a Kacskovits-féle telek feltöltésénél.

A kulturtanácsnok már gondoskodott arról is, hogy ugy a társadalmi, mint a városi inségakcióról részletes statisztikai kimutatást készitsenek, amely az egész akció hü képét fogja adni. Ez a kimutatás a január 31-ig terjedő adatokat tartalmazza.

Lehet-e a vizibolhákat halászati engedély alapján halászni?

Egy közigazgatási jogi kérdés bonyodalmai Debrecenben

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Vasárnapi számunkban hirt adtunk arról a rendkivül érdekes jogi kérdésről, amely a vizibolha-halászat ügyével kapcsolatban a város egyes ügyosztályait foglalkoztatja. A strict jogászok itt nehezen fognak megegyezni a „ius aequum" hivelvel, ami a jelen esetben nem is csoda, hiszen a vizibolha eddig még sohasem került kapcsolatba a külső jogforrásokkal, sőt a belső jogforrásoknak is kizárólag a szárazföldi bolha, a „Pulex irritans" szokott némi kellemetlenségeket okozni. Ez is csak apró csipkelődések révén.

A vizibolhákkal, mint halászati objektumokkal összefüggő jogi kérdés egy kérvénnyel kezdődik, amelyet Kolozsi Imre Apafiy-utcai polgártársunk nyujtott be azirányban, hogy engedtessék meg neki a vizibolha-halászás. Kérvényében azt is közli, hogy működési körét a Kincses-tóra szándékszik kiterjeszteni s célja: a kenyérkereset. A vizibolhát ugyanis az aranyhal-tulajdonosok ugy vásárolják, mint más emberek a vesepecsenyét. Ennek következtében Kolozsi megélhetését reméli tőle... Igen ám, csakhogy a dolog nem olyan egyszerü. Az elsőfoku közigazgatási hatóság nem adhatja ki az engedélyt, minthogy a halászati jogról az 1888:XIX. tc. a vizibolhákat nem érinti, sőt a törvénycikkel kapcsolatos 9500. sz. F. M. rendelet is csupán akként magyarázza a törvényt, hogy a halakon és rákon kivül még békákat és piócákat lehet „halászni". Vizibolháról szó sem esik. A strict jogalkalmazás tehát sem halászati jogot, sem halászieszközt nem adhat ki a Kincsestóra, igy kénytelen az aktát a gazdasági ügyosztály elé bocsájtani, mert véleménye szerint csak egyszerü bogarászás ez: éppen elég, ha a város mint tó-tulajdonos megengedi a bogarászást.

Ezzel szemben a gazdasági ügyosztály sem vállalhatja az ügyet, mert mégiscsak vizből fogják a bolhát. És itt érkeztünk el a méltányos törvényinterpretálás mezejére. Ez azonban a magunk jogászi véleménye. A halászati jog — mint jog — körülbelül olyan, mint a vadászati jog. Mindenekelőtt azt kell eldönteni, hogy a vizibolha rokonságban van-e a szárazföldivel, amelyről a közmondás is azt tartja, hogy legedzetteb lénye az állatvilágnak, mert télen-nyáron egy ingben, lábravalóban ugrál. Ha rokonságban áll, ugy a szárazföldi és főleg nyáron divatos „bolhavadászatok" analogiájára a vizibolhák vadászását is vadászati jogengedélytől tesszük függővé. Igy kivánná ezt a „scire leges non hoc est verba earum tenere, sed vim ac potestatem!" — klasszikus jogelve is. Sainos, a dolognak utánanéztünk és kisült, hogy a Kolozsi által emlitett vizibolhák csak névrokonai a „Pulex irritans" faitájának. De még a nép által vizibolhának nevezett s a mocsarak felületén ugráló fekete „Podurák"-kal sem azonos. A vizibolhák (Daphnidae) rákszerü vizilények s igy szerény nézetünk szerint a 9500. számu miniszteri rendelet alapján mégiscsak a halászati jog körébe tartoznak, aminek egyenes folyománya, hogy Kolozsi Imre kérvénye az elsőfoku közigazgatási hatóság elé tartozik. Hogy azután a vizibolhákat, amelyek Debrecenben a szikvári gazdaság szennyvizszürő telepén is milliószámra élnek, a jogengedélyes horoggal, hálóval, avagy csak pattintás utján kivánja élettelenné tenni: ez már a jogi problémát egyáltalában nem érinti.

Lapunkat támogatja, ha hirdetőinknél vásárol!

FIGYELEM!

Debreceni Rádióhallgatók!

Szerdán, 25-én minden rádióhallgató **mutatványszámot** kap a

Rádió Ujságból

Benne van a

12.000 pengős

pályázat részletes ismertetése, utasitása és a pályázathoz szükséges levelezőlap

Huszonöt pengőért eladta a mostohaapjától lopott ékszereket egy hajduszoboszlói napszámos

Debrecenben a hajléktalanok menhelyén tartóztatták le és négyhónapi fogházra itélte a törvényszék

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Fehér Ferenc hajduszoboszlói napszámos már hónapok óta munka nélkül volt. Nem mintha nem lett volna alkalma a munkára, hanem inkább azért, mert jobban esett, ha munka nélkül, a mostoha apjánál, Krupa Józsefnél tölti a napjait. Pár nappal ezelőtt csunya módon hálálta meg mostoha apja jóságát. Amikor Krupáék nem tartózkodtak otthon, bement az apja szobájába és ott álkulcs segitségével felnyitotta a szekrényt, amelyből magához vett hat darab értékes aranygyürüt és egy arany karkötőt. Azután, mint aki jól végezte a dolgát, visszazárta a szekrényt, ő maga pedig nyomtalanul eltünt a mostoha apja házától. Amikor Krupa hazament, feltünt, hogy a fiu nincs otthon, másnap pedig észrevették, hogy hiányoznak az ékszerek. A legelső pillanatban Fehér Ferencet fogták gyanuba és Krupa a rendőrségen meg is tette a feljelentést. A fiu napokig nem került elő, végül is hétfőn délelőtt a debreceni csendőrök egyik járőre a hajléktalanok menhelyén teljesen lerongyolódva megtalálta Fehér Ferencet, akit nyomban bekisértek a királyi ügyészség fogházába.

Fehér Ferenc teljes beismerésben volt. Elmondotta, hogy mindenáron pénzre akart szert tenni. Tudta, hogy a mostoha apjának ékszerei vannak s már korábban elhatározta, hogy ezeket alkalomadtán ellopja és valami módon értékesiti. Az ellopott hat gyürüből ötöt Debrecenben adott el Ungár Dezsőnek, aki előtt kijelentette, sőt irásba is adta, hogy a gyürük a saját tulajdonát képezik. Ungár gyanutlanul meg is vette tőle. A hatodik gyürüt Fehér valahol elvesztette, de a vallomása szerint. A karkötőt Budapestre vitte fel. Az öt gyürüért összesen huszonöt pengőt kapott s ezt a pénzt arra használta fel, hogy moziba és korcsmába járt, majd a maradékból vasuti jegyet vett Budapestig. Ott már teljesen kifogyott a pénze és ezért az arany karkötőt eladta egy ismeretlen embernek. Végül is teljesen lerongyolódva hazaiött Debrecenbe. Hajduszoboszlóra, a mostoha apjához nem mert menni, mert félt, hogy rájöttek a tolvajlásra és nem fogadják be a házba. Ezért szállott meg a hajléktalanok menhelyén.

Az ügyben a debreceni törvényszéken dr. Fülöp Károly egyesbiró gyorsitott eljárás alapján kedden délelőtt tartotta meg a főtárgyalást, amikor a szóbeli vádat dr. Előry Kálmán királyi ügyész terjesztette elő, lopással vádolva Fehér Ferencet, mig Ungár Dezső ellen a lopott gyürük megvétele miatt orgazdaság cimén emelt vádat. A törvényszéken Ungár Dezsőt dr. Aczél Jenő ügyvéd védte s miután beigazolást nyert Ungár Dezső jóhiszeműsége, az ügyész eleitette vele szemben a vádat. A törvényszék Fehér Ferencet telies beismerő vallomása után lopás vétségében mondotta ki bünösnek és ezért őt négy hónapi fogházbüntetésre itélte. Az itéletben ugy a királyi ügyész, mint a vádlott Fehér Ferenc megnyugodott s igy az itélet jogerős lett.

Az angol kormány ragaszkodik a háborus adósságok teljes törléséhez

London, január 24.

Stimson utasitotta Bundy külügyi államtitkárt és Rogerst, a külügyi hivatal jogi szakértőjét, hogy Norman Dawis-szel és Moley tanárral karöltve készitsék elő az Angliával megindítandó előzetes adósságtárgyalásokat. Hir szerint az angol kormány rendithetetlenül ragaszkodik a háborus adósságok teljes törlésének követeléséhez és azon a nézeten van, hogy az amerikai vámdijtételek leszállitását is követeli. Állitólag az angol kormány az Egyesült Államoknak összes hadiadósságai fejében ötvenmillió fontot ajánl fel, amit egy éven belül kész megfizetni. Az Egyesült Államok viszont a font árfolyamának rögzitését, az aranyalapra való visszatérést és az ottawai egyezmény alapján az amerikai árukra kivetett vámtételek módositását követelik.

Hirek

1933. január 25. (Szerda.)
Prot.: **Pál ford.** — Kath.: **Pál ford.**

—

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kossuth“, Piac-u. 26., „Reménység“, Csapó-u. 22., „Isteni gondviselés“, Petőfi-tér, „Csokonay“, Mester-u. 43., „II Rákóczy“, Külsővásártér, „Mátyás király“, Nyilastelep, „Árpád-fejedelem“, Csapókert.

—

IDŐJÁRÁS

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti december 24-én:

Időjárási helyzetünk változatlan. Úgy az Alpoktól északra, mint a Balkánon és a Fekete-tenger mellékén is a szélviharok és havazások változatlanul tartanak. A Tiszántul északi részén a hideg nem fokozódott. Az elmult éjjel legalacsonyabb értéke —12 fok volt, mig a mai legmagasabb értéke —7 fok.

Ma délelőtt területünk a balkáni havazási zónába került, a leesett csapadék mennyisége azonban jelentéktelen volt. Az északi szél változatlanul tombol és igy a Tiszántul déli részén, ahol kiadósabb volt a havazás, a forgalmi akadályok növekedésére lehet számitani.

Prognózis: Erős északi lágáramlás mellett továbbra is hideg idő várható, havazással és hófuvással.

—

— **A Nemzeti Egység Pártjának felhivása.** Városszerte igen nagy érdeklődés nyilvánul meg vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök január 29-i zászlóbontásával kapcsolatos bankettre, ennélfogva kivánatos, hogy a résztvenni kivánók jegyeiket már most előjegyezzék és mielőbb átvegyék, hogy a megfelelő hely részükre biztosittassék. **Jegyek előjegyezhetők és átvehetők (ára 1 pengő 40 fillér) a Nemzeti Egység Pártja irodáiban, Soós Kálmán titkárnál, Ferenc József ut 15. sz. alatt (Arany Bika félemelet) a hivatalos órák alatt, délelőtt 9—1-ig és délután 4-től 6-ig.**

— **Ujabb adományok báró Vay Lászlóné inségakciójára.** A debreceni inségakció céljaira ujabban az alábbi adományok érkeztek báró Vay Lászlóné Bissingen grófnőhöz: dr. Kölcsey Sándor 50 pengő, Magát megnevezni nem akaró ur másodizben 100 pengő, Anker Általános Biztositó Társulat debreceni fiókja 20 pengő, dr. Gergely Jenő 50 pengő, Városi Takarékpénztár ujabb adománya 300 pengő. Az adományokért ezuton is hálás köszönetet mond az akció vezetősége.

— **Galsworthy nagybeteg.** Londonból jelentik: Gadsworthy, a hires regényiró, a Sunday Express szerint nagyon komolyan beteg. Hülés utóbajaiban, vérszegénységben és mérgezésben szenved. Hozzátartozói nézete szerint a többévi tulfeszitett munka nagyon legyengitette szervezetét. Éjjel érkezett távirat szerint Galsworthy egészségi állapotában este jelentékeny hanyatlás következett be. Állapotát aggasztónak jelzik.

— **Angol tanfolyam haladók részére a KIE-ben.** A debreceni KIE központi helyiségében, Piac utca 7. sz. alatt február 1-től, május 30-ig, négy hónapos angol haladó tanfolyamot szervez, melyen bárki résztvehet. Az órákat hétköznapokon hetenkint kétszer T. H. Wellsh angol egyetemi lektor fogja tartani, mindig az esteli órákban. A tanfolyam iránt érdeklődők forduljanak a KIE titkári hivatalához, Piac u. alá, ahol részletes felvilágositással szolgálnak.

x **Hócipőt,** hósapkát legtökéletesebben javít Orbán gumiüzem, Piac-utca 7.

Táncverseny, léggömb csata, két dzsesz zenekar a Görbe éjszakán

A debreceni ujságirók Görbe Éjszakájának előkészületei javában folynak. A rendezőség mindenekelőtt jó zenéről akart gondoskodni a hajnalig tartó tánchoz. Ez a legteljesebb mértékben sikerült is. Két zenekar fogja szolgáltatni a zenét. Mindkettő, a Görbe éjszaka hangulatához illően, — elsőrangu dzsesz. Az egyetemi zenekarok és Lévay-féle jazz hajnalig fogják játszani a legdivatosabb slágereket. A közönség szines reflektorok fényében táncol.

Külön attrakció lesz a táncverseny is. Erre az alkalomra több fővárosi szinházi ügynökség és egy előkelő film vállalat képviselői is beigérték lejövetelüket. A dijnyertes párnak minden reménye meglehet, hogy fővárosi szinháznál kap szerződést és szerepelni fog filmen is. A táncverseny részben a közönség szavazatával, részben egy szakértő zsüri dönt'se utján dől el.

A tréfát, mókát, a számtalan ötletes mulatságot tarkitani fogja a léggömbcsata, amelyre külön leggömbök készülnek „Görbe éjszaka 1933“ felirással.

A meghivók már nyomdában vannak s meghivó igényléseket előre be lehet jelenteni minden debreceni lap szerkesztőségébe és az ujságiro clubban. (Telefon 30—30.)

A versenyek jutalmazására ismét több felajánlás történt. A részletes nyugtázást következő alkalommal közöljük.

— **Ma este Önképzőkör a KIE-ben.** Ma este a KIE központi helyiségében, a KIE Szilassy Aladár Önképzőköre rendes heti ülését tartja 8 órai kezdettel, melyre a tagok és az érdeklődő fiatalemberek figyelmét felhivjuk. Belépődij nincs.

— **Megh'vó. A Nemzeti Egység Párija** 1—38. körzeti bizot'sága az Arany B'ka kistermében f. hó 25-én, **szerdán** este 6 órakor ü'ést tart, melyre a körzetek elnökeit, társelnökeit és ti'kárait ezuton is meghivja az Elnökség. Tárgy a miniszterelnök ur fogadtatásának részletes megbeszélése.

— **A Népjóléti Hivatal értesitése.** A Népjóléti Hivatal a társadalmi inségakció részére eddig felajánlott természetbeni adományokért január 26-án a Kigyó, Görbe és Honvéd u'cákra fog értesküldeni.

— **A KIE választmánya** január 27-én, pén'eken este 8 órakor tartja közgyülését előkészitő folytatólagos ülését a központi helyiségben, melyre a választmány tagjait ezuton is meghivom. Uray Sándor sk. elnök.

— **Leányok ünnepélye a Kollégiumban.** A debreceni reformá'us egyház különböző egyházrészeiben működő leánykörök és csoportok két nap óta igen élénk és áldásos megbeszéléseket folytatnak maguk között a leánykori munkáról, szervezésről és módszerekről. A megbeszéléseket ma, szerdán délután 5 órakor a Kollégium diszteremében egy müsoros ünnepély fogja bereekeszteni, melyre az érdeklődőket ezuton hivja meg a leánykörök vezetősége. Itt közöljük az ünnepély sorrendjét. 1. Karének, előadja a Csapó utcai egyházrész vegyeskara. 2. Megnyitó beszédet mond Uray Sándor ref. lelkész. 3. Zongorán játszik Odor Erzsébet. 4. Szaval Villon Ica. 5 „Leányok a keskany uton“ cimen előadást tart Rózsa Ibolya. 6 Melodráma, szavalja: Barcsay Erzsike, zongorán kisári Tóth Böske. 7 Szóló ének, előadja Lókody Kató, zongorán kisári Tóth Böske. 8. „Utitársak“ cimen előadást tart Viktor Erzsébet. 9. Karének, előadja a Csapó utcai egyházrész vegyeskara. Az ünnepélyre belépődij nincsen.

— **ROMLOTT ÉTEL-ITAL, HA GYOMRÁT ELRONTJA, FÉL POHÁR „IGMANDI“ GYORSAN HELYREHOZZA.**

— **Első kohászdoktori szigorlat a soproni főiskolán.** A soproni Erdészeti és Bányászati Főiskolán Nahóczky Alfonz főiskolai adjunktus doktori szigorlatot tett s ő lett a főiskola első kohász doktora. Csak nemrégiben tartották meg a főiskolán az első doktori szigorlatot, amikor Schmidt József dorogi bányaigazgató tett kitüntetéssel doktorátust a bányász-szakon. A doktori szigorlat, amely Nahóczky kitüntetéssel tett le, nagy közönség előtt, ünnepies keretek közt folyt le. A közeljövőben ujabb doktori szigorlatokra is sor kerül a főiskolán, köztük az első erdész doktorálásra is.

— **Nehéz székelésben szenvedők,** akiknek az agyvértódulás, a fejfájás és szivdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehézzé, igyanak reggel és este egyneged pohár természetes **„Ferenc József“** keserüvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a **Ferenc József** viz mütétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékü hashajtónak bizonyul. A **Ferenc József** keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

— **Keresztrejtvény fejtő'nek figyelmébe.** A Debreceni Ujság január 22-i vasárnapi számában közölt 76. számu keresztrejtvény meghatározásai közü' több szám kimaradt. A zavaró hiba pótlását az alábbiakban közöljük: A vizszintes soroknál kimaradt a 39, 40, 41 és 42 szám. Ezeknek meghatározása a következő: 39. Van ilyen ház is. 40. S. D., 41. Be'ü k'ejtés szerintő, 42. Sorszám rövidités.

— **Tolvajlások.** Debrecenben Elek Józsefné Diószegi-u' 22. szám alatti lakásáról 16 tyukot és három pulykát, Hónig Miklós hellegelői tanyájáról 28 tyukot, szomszédjától, Kegyes Józseftől pedig 4 kacsát és 3 libát, Soltész Máriától, Igricz u'ca 7. szám alól 9 tyukot loptak az éjjel. — Ifi. Kiss Ferenc hentes Kut-utca 96. szám alatti lakos tengeri górájából két mázsa kukoricát vittek el. — Farkas Margit Erős Lajos-utca 5. szám alatti udvarából 5 tyukot lopott el két cigánynő. Farago György Eötvös-utca 74. szám alatti gazdálkodótól egy értékes bundát vitt el a bessurranó tolvaj. — Szamos Béla bőkönyi mutatványostól két lószerszámot loptak el. — Áron Piroska Arany János-utca 45. szám alatti lakostól pedig az Uránia moziban lopták el a pénztárcáját. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— **Minden debreceni Rádióhallgató** mutatványszámot kap a Rádió Ujságból e hó 25-én, szerdán. Benne lesz a Rádió Ujság 12.00 pengős pályázatának ismertetése, feltétele, utasitásai és mellékelve lesz a pályázathoz szükséges levelező-lap is. A Rádió Ujság 12.00 pengős pályázatának feltételei oly könnyüek, hogy bárki egyforma esélyel résztvehet a pályázaton. A Rádió Ujság minden pénteken jelenik meg. Ára csak 12 fillér.

— **Térden szurta a bátyját.** A Nyirábrány szomszédságában levő bánházi tanyáról a debreceni sebészeti klinikára szállitották Kiss József kocsis 10 éves József nevü kisfiát. A gyermek az elmult napokban Margit nevü kishugával játszadozott és a leány egy nagy késsel térden szurta bátyját. Mivel a gyermek csak későn került be a klinikára, sebe fertőzést kapott és igy állapota sulyos.

— **Csütörtökön lesz a Svetits Szövetség közgyülése.** A debreceni róm. kath. Svejts Diákszövetség vitéz Nagy Pálnó elnöknő vezetésével csütörtökön január 26-án, délután 5 órai kezdettel tartja rendes évi közgyülését az intézet disztermében. Az elnökség ezuton is kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban sziveskedjenek megjelenni.

x **Könyvujdonságok:** Hegedüs Lóránt: Széchenyi. Papini: Krisztus története. Palevloque: Három diplomata. kaphatók Antalfy József könyvkereskedésében.

—

ANYAKÖNYVI HIREK:

Házasság: Dózsa Ernő városi tisztviselő—Mocsári Mária.

Születések: Papp Elek fm. fiu László Hegedüs Gábor fm. fiu Gábor, Dávid Lajos fuvaros fiu Sándor, Bőszörményi János fm. fiu János, Bottrágyi József fm. leány Ilona, Fehér László ipari tisztviselő fiu Sándor, Uzonyi Imre leány Erzsébet, Czettel Jenő kéményseprő segéd fiu Rezső, dr. Friedmann Jenő ügyvéd leány Zsuzsa, Kereskényi Károly cipész segéd leány Ilona, dr. Boga József bankigazgató leány Klára és 5 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Bucsai Györgyné Bereczky Zsuzsánna ref. 70 éves, Báthori-utca 28., Németi Mihály ref. 4 hónapos Gulyás-u. 5.

—

IPARTESTÜLETI HIREK:

A debreceni Ipartestület borbély-férfifodrász szakosztálya 25-én, azaz ma, szerdán este félnyolc órakor az Ipartestület helyiségében tisztujitó ülést tart, amely ülésre a szakosztály tagjait ezuton hivja meg az szakosztály elnöksége.

A debreceni Ipartestület ács- és kőmüvesiparos szakosztálya 25-én, azaz ma, szerdán délután 3 órakor az Ipartestületben igen fontos ügyekben ülést tart. Ezen ülésre mindkét szakosztály tagjait ezuton hivja meg a szakosztály elnöksége.

A debreceni Ipartestület bádogos (éreknoposásközitő) szakosztálya 25-én, szerdán délután 5 órakor az Ipartestületben tisztujitó ülést tart. Ezen ülés, tekintettel arra, hogy már másodszor hivatik egybe, a megjelenő tagok számára tekintet nélkül határozatképes lesz, miért is a szakosztály tagjait ezuton kéri fel az elnökség a pontos megjelenésre.

Cipészipárosok figyelmébe! A cipész szakosztály elnöksége ezuton hozza a cipész szakosztály tagjainak tudomására, hogy a Népjóléti Hivatal 80 pár cipő készitésére versenytárgyalást hirdet. A pályázati határidő f. hó 26-ika, déli 12 óra. Részletes feltételek a szakosztály elnökénél, Horowitz Vilmos cipészmesternél, Hatvan u. 17. sz. alatt tudhatók meg.

A debreceni Ipartestület cipész (cipőfelsőrészkészitő, papucsos) szakosztálya 26-án, csütörtökön 7 órakor szakosztályi ülést tart. Tárgy: Elnöki jelentés; Ip. O. K ismertetése; jelölő bizottságok kiküldése; fegyelmi bizottság jelölése; a közgyülés idejének megállapitása és a tanoncvizsgáló bizottság jelölése. Ezen ülésre a szakosztály tagjait ezuton is meghivja a szakosztály elnöksége.

A debreceni Ipartestület vegyes (csernyős, esztergályos, fafaragó, faszobrász, fésüs-csutorás, gombkötő, kefés, késes-köszörüs, kéztyüs-kötszerész, kosárfonó, pipás, szitás-rostás, szövő-fonó) szakosztálya 26-án, csütörtökön este hat órakor az Ipartestületben tisztujitó ülést tart. Ezen ülésre a szakosztály tagjait ezuton hivja meg s tekintettel arra, hogy az ülésen a kosárfonóiparosokat érdeklő igen fontos ügy targyalás alá kerül, különösen a kosárfonóiparosok feltétlen megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

A népszerü főiskolának modern nyelvi tanfolyamai

A modern világnyelvek tanulása és tudása hazánkban talán soha sem volt annyira fontos és szükséges, mint manapság. A külföld rokonszenvét, barátságát és támogatását csak a világnyelvek segiségével ébreszthetjük és biztosithatjuk magunknak. Ellenségeink rágalomhadjáraával a külföldön csak a világnyelvek fegyverével szállhatunk szembe sikeresen. Kulturális és gazdaságpropagandánkat a külföldön csak a világnyelvek segitségével létesithetünk és tarthatunk fenn. Nemzeti küzdelmeinkben a jelen körülmények között a modern világnyelvek tudása megbecsülhetetlen fegyver.

Az egyetem népszerü főiskolájának vezetősége ezért alkalmat óhajt nyujtani a müvelt nagyközönségnek arra, hogy a modern világnyelveket szakképzett tanárok vezetésével részben teljesen dijtalanul, részben minimális költségek árán elsajátithassa.

Az 1932—33. tanév II szemeszterében (február—május) olasz nyelvből, kezdők részére, teljesen dijtalan tanfolyam lesz. A többi (haladó olasz, kezdő és haladó angol, francia és német) tanfolyamokra minimális költségekkel lehet beiratkozni. Érdeklődni és beiratkozni d. e. 8—2 óráig az egyetemi gondnoki hivatalban lehet (Egyetemi központi épület, földszint balra 17., telefon 2500—59). Az órák hétköznapokon az esti órákban vannak az Egyetemi Központi Épületben. Méltányos esetekben a viszonyosra kedvezményes diákbérletjegy.

SPORT

Debrecen sz. kir. város levente asztali tennisz bajnoksága

Az asztali tenniszsport nagy népszerüségére való tekintettel Debrecen város testnevelési vezetősége megrendezi Debrecen sz. kir. város 1933. évi levente asztali tennisz egyéni és csapatbajnokságát. Miután a leventék között igen sok és kiváló asztali tenniszjátékos van, igen nivós versenyre és nagyszámu nevezőre van kilátás. A versenykiirást az alábbiakban közöljük:

A verseny ideje: 1933. évi február 11—13-án naponta délelőtt 9—1-ig és délután 3—10-ig. A verseny helye: V. és VI. ker. Levente-Otthon (Volt Báthképezde, Dohánygyár-utca 3. szám). A verseny neme: egyéni és csapat (a csapat 3 főből áll). A csapatversenyben egy egyesület több csapatot is indithat. A csapatversenyben résztvevők egy egyéni versenyben is kötelesek indulni. Résztvehetnek: A 6. testnevelési kerületi felügyelőség területén levő Levente Egyesületek leventekötelesköteles tagjai, valamint az 1911. évfolyamu öreg leventék is. Az egyéni verseny kellő számu nevező esetén két csoportban, junior és senior (12—16 és 16—21 évesek) kerül megrendezésre. Az egyéni versenyben lejátszódott mérkőzés a csapatversenyre is beszámit. Dijazás: Az egyéni verseny első helyezettje „Debrecen sz. kir. város 1933. évi levente asztali tennisz bajnoka" cimet, bajnoki szallagon fémjelzett ezüst érmet és bajnoki oklevelet, a többiek pedig az indulók 25 százalékának arányában érem, oklevél és esetleg tiszteletdij dijazásban részesülnek. Csapatversenyben: legalább 5 csapat indulása esetén az első csapat érem és oklevél, a 2. és 3. csapat oklevél dijazásban részesül.

Nevezési dij: az egyéni versenyben 50 filiér, a csapatversenyben csapatonként 1 pengő. Nevezési határidő: 1933. évi február hó 6-án 8 óráig. Nevezések fenti időpontig a Péterfia-utca 28. szám alatti Levente Otthonban Földéssy oktatónál és az V. és VI. kerületi Levente Otthonban (Dohánygyár-utca 3. szám) Korondán oktatónál adhatók le.

Hej, mostan puszta ám igazán a puszta...

Egy perces beszélgetés a magyar pusztaság muzsikusával

(A Debreceni Ujság tudósitójától.)

Hej, mostan puszta ám igazán a puszta!... A balmazujvárosi vicinális már alig bir szuszogni, amikor bevonaglik az állomásra. „Nagy hortobágy!" — kiáltja vacogó szájjal a kalauz. Még nem láttam télen a pusztát. Egy percre kiszállok. Éles szél hasit a szemembe. Kegyetlen, süvitő, szilaj északi szél. Ilyen dermesztő időt csak Káplár Miklós tud festeni. Borzalmasan szép, didergető tájkép... A nyári Hortobágy derüjéből csak egyetlen szinfoltra ismerek rá: Rimóczi bácsi a verőce ajtaján támaszkodik. Hóna alatt az obligát hegedü. Egy kis zsákrongyot tekert a szerszám köré, de igy is látszik, hogy a „G" huron öt-hat görcs ékeskedik. Ez a rezes hur olyan öreg, mint Jókai „Sárga rózsá"-ja. Életreszóló...

— Mi ujság, Rimóczi bácsi?

— Nincs, kérem, semmi! — hangzik a recsegő válasz, — a régi világba' nagyobb télen is több ember lakott a pusztán... Mán csak a gerófok libádznak.

— Oszt ez magának nem is fáj ideg?

Rimóczi legyint a müvészi kézzel:

— E' még semmi. Vót ojan idő, hogy a lílekzetem is elakadt, amikor átalmentem a hidon.

Azután ujra legyint egyet és hozzáteszi:

— Elment mán innét minden rendes ember. A Bakcsy állatorvos ur meghalt. A mátai biztos ur nyugdijba ment. A mínesmester is...

— Káplár Miklós ur itt van?

— Ű is a városon van. Még Baczoni tekintetes urat se láttyuk...

— Nem-e? Pedig ez nagy szó.

A kalauz fütyül. Egy futó kérdést még odavetünk az öregnek:

— Oszt járnak-e erre farkasok?

Az öreg muzsikus hegyeset köp a hóba.

— Emlékszek télre, amikor még a Mátrából, Bikkből egész csordákba' csatangoltak. Meg nádi farkasaink is vótak. Most híre-hamva sincs neki...

A mai kor mélységes nagy utálata érzik a beszédéből. Egy rövidet pöccent a kalapján. Ennyi a bucsu. Azután indult a csárda felé. Vagy talán nem is oda. Mert azt beszélik, hogy tavaly óta nem szereti a közéletet... Pedig hát ő volna mégis az igazi Hortobágy muzsikusa. Olyan ő, mint egy idecseppentett „folklore" az ős-magyar pusztaság életéből. S most mégis fázik a „fulenyhe" télben. Ugy szoritja a zsákba tekert kis hegedüjét, mint hiripi gazda a didergő malacot... Isten áldja meg, Rimóczi bácsi! (+)

MÜVÉSZET

A Szinpártoló Egyesület elnökségének bucsutisztelgése dr. Perjéssy Mihály kir. táblai tanácselnöknél

A Szinpártoló Egyesület elnöksége dr. Gergely Jenő, kormányfőtanácsos, elnök vezetésével tegnap délután 5 órakor felkereste hivatalos helyiségében dr. Perjéssy Mihály, kir. táblai tanácselnököt, aiki a jövő hónap elejével végleges nyugalomba vonul s elhagyja városunkat. dr. Perjéssy Mihály még az ősz folyamán megvált a Szinpártoló Egyesület elnökségétől, amelynek teendőit több mint két éven át nagy sikerrel, eredménnyel és páratlanul odaadó buzgósággal látta el. Most, hogy közelesen megválik hivatalos állásától és el is költözik e hó végével Debrecenből, a debreceni Szinpártoló Egyesület elnöksége bucsulátogatást tett volt szeretett elnökénél. Az elnöki tanács tagjai már háromnegyed 5-kor nagy számban megjelentek dr. Gergely Jenő kormányfőtanácsos lakásán s onnét mentek át a kir. tábla közellévő palotájába, ahol dr. Gergely Jenő elnök meleg és tartalmas szavakban mondott bucsut a városból eltávozó Perjéssy Mihály volt Szinpártoló Egyesületi elnöknek, akinek az egyesület nevében nemzetiszinü szalaggal diszitett babérkoszorut nyujtott át.

Dr. Perjéssy Mihály táblai tanácselnök meghatottan mondott köszönetet azért a figyelemért és szeretetért, a melyben a Szinpártoló Egyesület elnöksége részesitette. Nem tudtam volna eredményt elérni — mondta a távozó, — hogyha nincs mellettem olyan odaadó gárda, mint amilyen volt. Az eredményt különbözőképen itélhetik meg — folytatta dr. Perjéssy Mihály, — de annyi tagadhatatlan, hogy egyesületünk ösztönző hatással volt a közönségre, a szinház látogatás érdekében. Hálát adhatunk Istennek, hogy jelenleg nincs szükség arra, hogy társadalmilag kelljen pártolásra inteni a közönséget s meglehet, hogy egyelőre nem is lesz szükség, s ezt óhajtom szivemből, hogy ugy legyen. Egyesületünknek azonban megmarad az az érdeme, hogy nemcsak Csonkamagyarországon, de a régi nagy haza területén is érdeklődést keltettünk a szinpártolás gondolata iránt, ez kitünik abból, hogy sokfelől kaptunk érdeklődő, tudakozódó leveleket, amelyek részint tanácsot kértek, részint tovább működésre biztattak.

Remélem és hiszem — fejezte be válaszát dr. Perjéssy Mihály, — hogy a jelenlegi gárda megtalálja az utját és módját annak, hogy az Egyesület uj életet kezdjen, uj utakat találjon és áldásosan működjék a magyar szinészet és a magyar kultura javára.

Guglielmetti jön!

Piros plakátok hirdetik az oszlopokon, hogy Guglielmetti Annamaria világhirü olasz énekesnő, a debreceni általában magyar zeneberát közönség dédelgetett kedvence február 19-én Debrecenben fog hangversenyezni a Zenekedvelők Köre rendezésében.

A hangverseny tiszta jövedelme a Vörös Kereszté lesz. Jegyek előjegyezhetők a Méliuszban.

„METEOR" MOZGÓBAN — szerdán: „ZÖLD SÁRKÁNY", izgalmas kalandortörténet Richard Talmadge főszereplésével. Megelőzi: **„Kokain csempészek",** Zoro—Huru vigjátéka 10 felvonásban. — Előadások: 7, 9 órakor.

Elveszett

kedvenc tárgya?
Meg lesz, ha Debreceni Ujságban hirdeti.

Szinház Mozi

SZINHÁZI MÜSOR:

Január 25., szerda este: **Irja hadnagy** (C) 17. bérlet).

Január 26., csütörtök este: **Egy kis senki.** (Tisztviselőest).

Január 27., péntek este: **Exhercegnő. Kosáry Emmy és Király Ernő vendégszereplése.**

Január 28., szombat este: **Exhercegnő. Kosáry Emmy és Király Ernő vendégszereplése.**

Január 29., vasárnap d. u.: **Amikor a kislányból nagy lány lesz. Kosáry Emmy fellépésével.**

Este: **Exhercegnő. Kosáry Emmy és Király Ernő vendégszereplése.**

A szinházi iroda jelentése:

Szerda és csütörtök délután
TIMÁR ILA fellépésével
zóna helyárakkal
ifjusági előadásban:
ROTSCHILDOK
(operett).

#

Szerda este és szombat délután
KARDOSS GÉZA fellépésével
IRJA HADNAGY!

#

Csütörtök este 50 százalékos
Tisztviselő-est!
KIS SENKI

#

KOSÁRY EMMY
és
KIRÁLY ERNŐ
péntek, szombat és vasárnap
este olcsó helyárakkal
az
Exhercegnőben
vendégszerepelnek!
Ujdonság! Itt először!

#

KOSÁRY EMMY
vasárnap délután:
AMIKOR A KIS LÁNYBÓL
NAGY LÁNY LESZ!

Uj hangosfilm az Urániában

Uj hangosfilmet mutatott be az Uránia filmszinház kedden délután. „Az ezerarcu ember" cimmel. Valóban ilyennek látjuk a filmen a főszereplőt, akinek álruhái és maszkjai bonyolult helyzetkomikumokat idéznek elő, amelyek meglepetésszerü fordulataikkal mindannyiszor óriási derültséget keltenek a közönség körében. Ugyanigy ezerarcunak lehet mondani a miliőt is, mely a legelenntétesebb karakterü vidékeknek és körülményeknek tarka és változatos köntösét öltögeti magára. A fődarabot megelőzi egy mulatságos hangos trükkfilm. Érdekes, hogy az ilyen fajta filmek kezdenek elmaradozni a mozik vásznairól, pedig kár értük. A hiba ott van, hogy — mint minden uj dolgot — csak divatnak vettük az ilyen filmeket, sőt kultusszá való tételével még ellenszenvesnek is véltük. Elégedjünk meg párperces mulattatásával és akkor talán nem is lesz előttünk olyan ellenszenves „Miki egér", mint amilyennek csak mi tettük meg. Jó, hogy van kire fogni hibáinkat. (n)

VIGSZINHÁZ: fél 5, fél 7 és fél 9-kor. — **„KIT SZERETTEM AZ ÉJJEL"** Liane Heid, Petrovich Szvetiszláv és Georg Alexander.

APOLLÓ 6 és fél 9 órakor. — **„A VÉGZET EMBERE"** kalandor dráma, és **„PERGŐTÜZBEN"** Rose Hobart és Douglas Fairbanks jr.

URÁNIA

1. **Flippi a kutyabarát,** 1 felvonásos kisfilm.
2. **Az Ezerarcu ember,** kalandos játék. Willy Forst, Paul Hörbiger. Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Zónahelyárak!

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A készáruvásáron 15—25 fillérrel magasabb árfizetések mellett is nehéz volt buzát szerezni, mert a hozzalok a mult heti havazások következében nagyon gyérek, amellyel szemben vigyont a malmok részéről valamelyes vételkedv észlelhető. A rozs, takarmányárpa és tengeri is csak 10—15 fillérrel drágábban volt megszerezhető, aminek következtében a határidőpiacon fedezővásárlások nagyobb számmal akadtak.

Ezek a technikai müveletek a márciusi és májusi buzánál, valamint a márciusi rozsnál 15—20 filléres áremelkedést idéztek elő, de ugyananynyival javult a májusi kukorica is. A sziládságot előmozditotta az is, hogy hár ujabb hirek nem voltak a kontingens-ügyről, bizonyosra veszik a piacon, hogy a magyar exportőrök részére mielőbb szétosztják a kontigenseket, osztrák relációba való szállitás céljából.

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése: Tiszai 14.00—14.35, ftiszai 13.55—13.65, egyéb 13.35—13.50.

Határidőüzlet: Buza: március 13.58—60, május 13.98—14.00. Roza: március 6.95—97, május 7.37—40. Tengeri: május 7.91—92, julius 8.31—32.

Készáruüzlet: Buza: tiszai 77 kg 14.20—14.65, 78 kg 14.40—14.80, 79 kg 14.50—15.05, 80 kg 14.75—15.25, ftiszai 77 kg 13.65—13.75, 78 kg 13.80—13.90, 79 kg 14.00—14.10, 80 kg 14.15—14.35. Rozs: pestv 6.20—6.30, egyéb rozs 6.20—6.30, tak. árpa 8.90—9.10, felv. sörárpa 10.25—12.50, zab 9.00—0.25, tiszai tengeri 7.00—7.10, egyéb tengeri 6.90—7.00, korpa 6.10—6.20.

A készáruvásárop buza 15—25, rozs 10 fillérrel drágább, zab nem változott, tengeri 15, tak. árpa 10 fillérrel drágább.

RÁDIÓ

Budapesti rádió szerdai müsora:

9.15: Katonazene. — Közben 9.30: Hirek. — 11.10: Vizállás. — 12: Déli harangszó, időjárás. — 12.05: Rácz Berci és cigányzenekara. — Közben 12.25: Hirek. — 1: Pontos idő, időjárás, vizállás. — 3.30: Diák félóra. — 2.45: Hirek, állemiszer- és piaci árak, árfolyamok. — 4: Knapp Oszkár: Törhetetlen üveg". — 4.45: Pontos idő, időjárás, hirek. — 5: Budapesti hangverseny zenekar. — 6.15: Olasz óra. — 6.45: Budapesti Szabadság és a Pesterzsébet Általános Munkásdalkör hangversenye. — 9: Kerpely Jenő gordonka hangversenye. — 9.45: Gramofon. — 11: Csorba Gyula és cigányzenekara.

41135—932. VI.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter Ur 176.235—1932. VIII. a. számu engedélyokiratával megengedte, hogy a hortobágyi országos állatvásár ezentuli évente junius hó 20-át követő hét keddi napján, illetve a szeptember hó 14-ét megelőző hét keddi napján tartassék meg. A hortobágyi állatvásárok napjára eső keddi napokon azonban a város belterületén tartani szokott ló- és szarvasmarha vásárok elmaradnak.

Ezeknt a hortobágyi országos állatvásárok a folyó évben junius hó 27-én kedden és szeptember 5-én, kedden tartatnak meg, ezen a két keddi napon azonban a heti ló- és szarvasmarha vásár elmarad.

Debrecen, 1933. január hó 14

Dr. Vásáry István
polgármester.

KIADÓ VÁROSI LAKÁSOK.

A Szoboszlai-uti és Hajnal-utcai bérházakban III. em. kis egyszobás lakások február 1-re kiadók.

Ezenkivül május 1-ével a Rákovszky, Dobozi, Hajnal, Bocskai-téri és Szoboszlai-uti bérházakban egy és kétszobás lakások foglalnak megüresedni, melyek bérbevétele iránt érdeklődni lehet a Városháza, I. em. 3. sz. a. a hivatalos órák alatt.

Polgármester.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig hétköznap 50 fillér vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban Debreczeni Ujságban és a Debreceni Független Ujságban elenik meg.

Levelezés, üzleti hirdetés és minden vastagabb betüvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a dij előzetes lefizetése mellett közlünk. Apróhirdetést vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágositást a 21—41 telefonon ad a Kiadóhivatal.

Betöltendő állás nőknek

Ápolónő
nagy gyakorlattal felvétetik. Epstein bazár, Piac 40. 3204

Perfekt
gyors és gépirónő, ki német nyelvben is jártas, felvétetik. Kontek Géza Krt. 873

Szobaleány
jó bizonyitványokkal — február 1-re felvétetik. Cim dr. Geszti, Auguszta-szanatórium.

Betöltendő állás férfiaknak

Szövő-mestert
keresek, időszaki foglalkozásra, azonnal. — Cim a kiadóban. 641

Kiadó lakását
már most hirdesse,

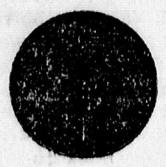

hogy lakó nélkül ne maradjon.
Apróhirdetést felvesz kiadóhivatalunk

Állást kereső nők

Komoly,
sokoldalu, levizsgázott urisasszony, jól főz, varr gyermek és női ruhákat, kézimunkázik. Gyermeket, beteget szivesen ápol, egyszerü, jólelkü, bárminek elhelyezkedne. Gyulayné — Csapó utca 16., trafik. 875

Bútorozott szoba

Bútorozott szoba
olcsón kiadó, ellátással is özv. urisasszonynál — Péterfia 24., első ajtó. 881

Balkonos,
elegánsan bútorozott szoba kiadó. Püspöki palota, II. kapu, III emelet, 12-es hely. 8047

Kiadó lakás

Kiadó
Csillag u. 82. sz. családi ház. Értekezni Ispotály u. 13. sz. alatt. 735

Négy szoba,
hallos modern lakás, — központi fütéssel kiadó Simonffy utca 7. szám. 1967

Árpád-tér
közelében utcai két szoba, konyha, speizos lakás azonnalra is kiadó Petsi utca tizennyolc szám. 667

II. emeleti
3 szobás, komfortos lakás május 1-től kiadó Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál 674

Kiadó
modern lakások, májusra, 4, 3 és 2 szobás, fürdővel, gázzal, villannyal. Márton ügyvéd Szent Anna 14. 848

4 szobás
udvari lakás, villany és gázberendezéssel azonnalra kiadó. Rákóczi 8. 836

Négyszobás,
hallos urilakás és kétszobás, fürdőszobás — garzonlakás májusra kiadó. Rákóczi 4. 879

Azonnalra
kiadó háromszobás modern szép lakás Piac u. 58. szám alatt, II emeleten. Érdeklődni Török Bálint 18. földszint, telefon 10—75 alatt. 768

Ajánlat

Sajáttermésü
bor 1 liter 40 fillér. — Kigyó utca 43. 883

Akloș marhát
10—15 darabot tetelésre olcsón vállalok. Ujvárossy István, Hajdubö. szörmény. 881

Melegágyi
üvegtáblák kaphatók. Kontsek Géza k. r t., Kossuth utca 15. sz. 885

Kiégett
villanykörtét becserélek Knöpfler, Hatvan u. 2. 1586

Jelzmezkölcsönzés!
A legszebb női és férfi jelmezeket álarcos bálra vagy estélyekre kikölcsönzök jutányos árban. Megtekinthetők délelőtt 9 órától dél után egy óráig. Rákóczi u. 36. sz. 876

Buzaaljat,
repcealjat és köles kereséket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy utca 20. 656

Társulnék
10—15 ezer pengővel, hol tőkém 100 százalékos fedezetet találna. — Részletes ajánlatokat „Jövő" jeligére a kiadó továbbit. 3181

Aprított fa
már 2 P 40 fillértől kapható, házhoz szállitva 12 fillérrel drágább. Nagyobb vételnél engedmény. Alföldi Faértékesitő vállalat. Cégtulajdonos Ihász Henrik. Pesti u. 2. sz., villamos megálló. Telefon 31—23. 526

Lakás és szoba kereslet

3 és 1 szobás
lakást keresek májusra, „állami tisztviselő" jeligére, kiadóba. 755

Kereslet

Boros hordót
20-tól 300 literig, jó állapotban veszek. Nap utca 4. sz. 884

Nagymennyiségü
megvizsgált jeget megvételre keresek Ugyanott több jégverem kiadó Széchenyi utca 22. — Telefon 24—82. 3205

Keresek
disznónak való krumplit 100 q-ig. Eötvös utca 53. sz. 792

Üzlet, műhely, raktár

Piac utcai
üzlethelyiség 1933 május 1-re kiadó. Értekezhetni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 224

Autó, motor, kerékpár

EGY 350-KC,
jó állapotban lévő motorkerékpár uj gumikkal, nagy világitással, villany kürttel, igen olcsón és kedvező feltételek mellett eladó. — Cim megtudható: Lapunk nyomdájában. x

Autóját,
traktorját, motorkerékpárját javittassa Postariknál, Nyil utca 15. 692

Bútorok

Ebédlőszekrények
(2 drb) olcsón eladó. — Gegléd utca 14. 819

Szép
fehér háló, konyha kredenccel olcsón eladó — Rákóczi utca 26., Kapu alatt balra. 874

Eladó föld

Parcellázott
házhelyek Homokkertben és Simonyi uton Csordos villa mögött eladó Dr. Kováts és Papp ügyvédi irodában. — Batthyányi u. 14. 3372

Eladó ház

Eladó
szabadkézből Piac utca 66. számu ház. Érdeklődni ugyanott. 882

Két ház, egy ház árában!
Nyugati u. 26. és 28. számu házak 14.000 pengőért eladók. — Az örökösök máshol laknak. Érdeklődni Piac u. 9. dr Takács ügyvédnél. 878

Eladó ingóság

Zsiros hordók,
sózó deszkák, boros hordók raktáron. Nap utca 4. sz. 886

Irógép
használt, albátlan, olcsón eladó. Huray, — Werbőczy u. 2. 603

Különféle

Eladó
vivőfelszerelés, ugyanott prima, rövid, keresztheros zongora kiadó. Miklós u. 41. 270

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.
Felelős kiadó:
DR. PAJOR GYŐZŐ
igazgató.
FRISS SÁNDOR
művezető